

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. дн Венцислав Димов Димов

Относно кандидатурата на доц. д-р Галя Георгиева Петрова-Киркова

По конкурс за академичната длъжност „професор“ по 8.3. Музикално и танцово изкуство („Народно пеене и методика на преподаването му“)

Обявен от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г.

I. За кандидата и документацията

Кандидат по обявения конкурс е доц. д-р Галя Георгиева Петрова-Киркова, родена в гр. Ген. Тошево, обл. Добрич. Преминала е успешно през всички стъпала на специализираното образование: завършва СМУ „Филип Кутев“ гр. Котел със специалности гъдулка и народно пеене (1994 г.); АМТИ-Пловдив, ОКС „Бакалавър“, специалност „Дирижиране на народни състави“ (1998 г.); СДК, специалност – „Педагогика на обучението по музика“ (1999 г.); АМТИИ, ОКС „Магистър“, специалност „Народно пеене“ (2006 г.), и „Инструментално изкуство – гъдулка“ (2008 г.). Свидетел съм на възходящото ѝ академично развитие: ОНС „Доктор“ по Музикознание и музикално изкуство след успешно защитена дисертация на тема: „Музикално-фолклорното наследство в Добруджа – връзка с етно-демографското състояние и миграционните процеси“ (2015 г.) и АД „Доцент“ по Народно пеене и методика на преподаването му (2018 г.). Притежава сериозен академичен стаж (14 години и 6 месеца) като преподавател по „Народно пеене“ и „Педагогическа практика“ в АМТИИ. Директор на Департамент за езикова и специализирана подготовка към АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ (от 2020 г.)

Доц. д-р Петрова-Киркова е представила всички необходими според ЗРАСРБ и Правилниците документи и материали, които процедурата изисква (автобиография, дипломи за завършено висше образование и за придобиване на научна и образователна степен „доктор“, свидетелства – медицинско и за съдимост, удостоверения за стаж по специалността и за преподавателска дейност, справка за учебна натовареност, наукометрична таблица, авторска справка за научни приноси – трудове и цитирания). Материалите за конкурса включват приложени доказателства по таблицата с минималните изисквания: групови показатели А, Б, Г, Д, Е. Според подадената справка за наукометрични показатели, кандидатът покрива националните минимални изисквания за академичната длъжност „професор“, като нейните числови показатели надвишават изискваните брой точки значително, както следва: показател А

(дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – 50 т.; показател Б (хабилитационен труд, прилага публикувана монография „Репертоарът в обучението по народно пеене“) – 100 т.; показател Г (публикации и творчески изяви) – срещу изисквани 150 т. представя 205; при показател Д (цитирания) – при изисквани 80 т. доказва 115 точки; при показател Е (преподавателска и експертна дейност, награди) – срещу изисквани 120, доц. д-р Петрова-Киркова отчита 190 точки.

Следващата аналитична част от рецензията е разработена по реда на глава трета, раздел III от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

II. Научноизследователска дейност

Предоставените за рецензиране текстове могат да се обособят в две групи: 1). Научни публикации; и 2). Цитирания

1. Научни публикации

Представената от доц. д-р Петрова-Киркова научна продукция в конкурса за академичната длъжност „професор“ отговаря на изискванията като профил на разработваната проблематика и количество. Предложени са: хабилитационен труд (монография), публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ и пет статии.

Хабилитационният труд – монографията „Репертоарът в обучението по народно пеене“ (Пловдив, 2023) отговаря като тематика (в съответната научна област), обем (242 стр.) и научни качества на цялостно, информативно и аналитично изследване в теоретичен и методологичен аспект на проблеми, свързани с репертоара в обучението по народно пеене (аргументирани и от двама хабилитирани научни рецензенти) на изискванията. Сред достойнствата на труда са: първо по рода си изследване на пътя на песенния репертоар – от теоретичните фолклористични изследвания и песенните сборници от различни фолклорни области, през създаването на дидактическа литература, до предлагане на решения на проблемите. Трудът притежава богата информативност (описва и анализира над 100 песенни сборници и пособия с различен характер на приложимост в образователния процес); систематичност (изведени са основни принципи на подбор и подредба на репертоара чрез конкретни показатели); актуалност (сочи влиянието върху репертоара и обучението по народно пеене на новите социокултурна среда, медии, сцена, публичната рецепция; отчита нови естетически търсения); приложимост и диалогичност (съдържа „обратна връзка“ с обучаващите се, споделен личен педагогически опит по прилагане на иновативни практики в обучителния процес по народно пеене).

Публикуваната книга върху защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“: „Музикално-фолклорното наследство в Добруджа – връзка с етно-демографското състояние и миграционните процеси“ (Пловдив, АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“, 2022) вече е оценявана в предходни процедури на кандидата. Тук ще обърна внимание на петте статии, публикувани в научни издания и сборници от национални и международни научни конференции (през периода 2019-2023 г.). Изследователският интерес в тях е изцяло в полето на обявения конкурс: обучение по народно пеене, ролята на сборниците, аспекти на методика на преподаването, „обратна връзка“ с обучаемите и др. Статията „Репертоарът в обучението по народно пеене и възможностите за формиране на креативност у студентите – бъдещи учители (Knowledge – International Journal. Vol. 30.2., 2019) разглежда актуален проблем, пряко засягащ целите и задачите на съвременното обучение и възпитание: адаптивността на личността в условията на глобализация, формирането на творческа нагласа и креативност чрез нестандартни средства и репертоар. Две статии, публикувани в сборници от научни конференции, са посветени на репертоара от солови народни песни с клавирен съпровод: „За някои проблеми на репертоара от солови народни песни с клавирен съпровод за мъжки глас“ (Сборник Международна научна конференция „Наука, образование и иновации в областта на изкуството“, 24-26 октомври 2019, Пловдив, АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“, 2019) и „За принципите на подбор и структуриране на репертоара в сборниците от солови народни песни със съпровод на пиано“ (Сборник III Международна научна конференция „Наука, образование и иновации в областта на изкуството“, Пловдив, АМТГИИ, 2021). Приносите на тези публикации са в извеждане на някои основни принципи на подбор и структуриране на репертоара, въз основа на анализ на съдържанието на сборници от солови народни песни със съпровод на пиано, които се използват в учебната практика. Четвъртата предлагана статия на Петрова-Киркова е „За репертоара в обучението по народно пеене – поглед от позицията на студентите, обучаващи се в АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив“ (Сборник доклади от Юбилейна международна научна конференция „50 години традиции и развитие на българския фолклор“, АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“, 2022). Осъществено собствено анкетно проучване със студенти от специалностите „Изпълнителско изкуство – народно пеене“ и „Педагогика на обучението по музика“ е принос към диалогичността и комуникативната страна на обучението по народно пеене. Петата статия „Възможности за оптимизиране на учебния процес в дисциплината „Народно пеене“ чрез приложението на дигитални ресурси и дигитална трансформация на програмното музикално съдържание“ (Сборник доклади. Национална научно-практическа конференция „Дигитална трансформация на образованието...“, 2023) представя актуален проблем: дигиталната

трансформация на програмното музикално съдържание (звукозаписи, видеозаписи, музикални платформи YouTube, Spotify и други медийни музикални продукции) в процеса на обучение по специален предмет, като предлага изводи за практическа реализация на съчетаването на новите подходи с традиционното обучение в часовете по народно пеене, които допринасят за разширяване на общата музикална култура и провокират по-голям интерес, удовлетворение и креативност у съвременните студенти.

2. Цитирания

Сред най-цитираните авторски текстове на кандидата са публикации в две полета: изследване на локална музикално-фолклорна култура и традиционни обредни практики (монографията „Музикално-фолклорното наследство в Добруджа ...“; статиите „Музикалният фолклор в българския празничен календар и традиционните обичайно-обредни практики – място, роля и функции“; „Лазаруването в Добруджа – място и функции на музикалния фолклор в обичайно-обредните практики“ и др.); изследвания върху репертоара в обучението по народно пеене (статии „Репертоарът в обучението по народно пеене и възможностите за формиране на креативност у студентите – бъдещи учители“; „За някои проблеми на репертоара от солови народни песни с клавирен съпровод за мъжки глас“; „За принципите на подбор и структуриране на репертоара в сборниците от солови народни песни със съпровод на пиано“ и др. Те са цитирани от български автори, които пишат за българския музикален фолклор и неговото изследване, мястото и ролята на музикалния фолклор и репертоара от народни песни в образователните процеси и институции, методите за обучение.

III. Учебна (педагогическа и учебно-методическа) дейност

Кандидатът доц. д-р Галя Петрова-Киркова включва в предоставените за рецензиране материали много доказателства за връзката на изследователската работа със собствените ѝ образователни активности в практиката. Автобиографията и справка за учебна натовареност сочат нейната ангажираност в учебния процес на АМТИИ по дисциплините „Народно пеене“ и „Педагогическа практика“ при български и чуждестранни студенти и по време на семинари и майсторски класове. Приложени са доказателства за впечатляваща педагогическа и учебно-методическа дейност на кандидата като ръководител на майсторски класове и ателиета в областта на изкуствата (Раздел Е, т. 28); посочените в автобиографичната справка множество награди за високи художествени постижения и отлична педагогическа работа, както и многото награди и дипломи за творчески постижения на студенти от класа по народно пеене също са показателни за педагогическите качества на доц. д-р Галя Петрова-Киркова, която редом с

пряката си преподавателска работа отчита и други дейности: участие в експертни комисии, журиране на фестивали, обучителни курсова и др.

IV. Художественотворческа дейност

Приложената наукометрична таблица на кандидата и доказателствата към нея (Показатели Г и Е за творческа изява в областта на изкуствата и награди) открояват приносите на доц. Петрова-Киркова като певица и вокален педагог. Кандидатът сочи като водеща творческа изява в областта на изкуствата (Г 13) участието си като солист-изпълнител в телевизионен филм „От както свят светува“ (БНТ, 17.04.2021г.). Има активности и като артист с поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата (Г 14) – участие като солист-изпълнител в телевизионно предаване (БНТ, „Иде нашенската музика, 10.04.2021г.) и в Концерт-спектакъл „С душа...“ (Пирдоп, 15.12.2022г.). Сред множеството свидетелства на Петрова-Киркова в раздела за художествено-творчески постижения са включени и участия в записи, концертни и сценични изпълнения, продукции, семинари, участия в радио- и телевизионни предавания. Кандидатът е посочил редица негови награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации (показател Е.30).

V. Обобщение и заключение

Цялостната дейност, научните и приложни, преподавателски и художествено-творчески постижения и приноси, представени в документацията по конкурса, показват, че доц. д-р Галя Петрова-Киркова е сериозен изследовател със собствен принос в изучаването на българската традиционна музика и свързаните с нея образователни практики; същевременно и практик (певец и музикант), преподавател със значителен опит. Доказателствените материали отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му. Това ми дава основания да дам висока оценка на доц. д-р Петрова-Киркова като кандидат в конкурса и да предложа на научното жури да гласува положително за избора ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“ по 8.3. Музикално и танцово изкуство („Народно пеене и методика на преподаването му“) в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

София, 29 юли 2023 г.

проф. дн Венцислав Димов